

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

на гл. ас. Албена Димитрова, доктор,

представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в професионално направление 7.6. Спорт, специалност „Спорт“ (Социология на спорта), обявен в ДВ брой 91 от 19.11.2019 г.

1. „Изследване на насилието в спорта“, дисертационен труд

научен ръководител: доц. Мария Серафимова, доктор

В научната разработка е направено задълбочено проучване на голям брой литературни и документални източници, на базата на които се разкриват се нови форми на общуване между хората и изглаждането на конфликти, както в организационен, така и в научно-методичен аспект.

Естествено и необходимо е критериите и нормативната база на този актуален проблем постоянно да се актуализират и усъвършенстват на основата на съвременни високоефективни образователни подходи. От тази гледна точка дисертационният труд е актуален, защото е насочен към разкриване на фактите, условията и причините, свързани с насилието в спорта като социален феномен. Извършен е задълбочен сравнителен анализ и са разкрити основни тенденции с оглед превенция на насилието в спорта.

Обект на социологическото изследване бяха състезатели по различни видове спорт, треньори, съдии, специалисти и публика. Използван е изследователски инструментариум, които се характеризира с разнообразие от конкретни и методи и методики.

Получените резултати (обработени чрез изчисляване на абсолютната и относителна честота при едномерно и многомерно разпределение на данните) дават основание за следните по обобщени изводи и препоръки: установени са специфични различия между изследваните спортисти обособени по пол и възраст; използването на контент анализ на спортни ежедневници дава специфична информация свързана с насилието в спортните среди и др., а от практическа гледна точка направените изводи дават основание за препоръки, насочени към намаляване на насилието в спорта и подобряване поведението на състезателите.

Най-важни и значителни научно-теоретични и научно-приложни приноси на дисертационният труд са: представен е теоретико-емпиричен модел, разглеждащ особеностите на насилието в спорта; анализирана е съвкупността от променливи, влияещи върху насилието в спорта и извеждането на препоръки; приложена и апробирана е специфична за спортната практика анкетна карта, разработена във връзка с дисертационния труд.

1. **"Research on Violence in Sport"**, dissertation supervisor: Assoc. Prof. Maria Serafimova, Ph.D.

The scientific research has made an in-depth study of a large number of literary and documentary sources, on the basis of which new forms of communication between people and the resolution of conflicts are discovered, both in organizational and scientific-methodical terms.

It is natural and necessary that the criteria and the legal basis of this current problem be constantly updated and improved on the basis of modern highly effective educational approaches. From this point of view, dissertation work is relevant because it is aimed at revealing the facts, conditions and reasons related to violence in sport as a social phenomenon. A thorough comparative analysis has been carried out and major trends have been identified with a view to preventing violence in sport.

The subject of the sociological survey were competitors in different types of sports, coaches, judges, specialists and the public. A research toolkit was used that was characterized by a variety of specific methods and methodologies.

The results obtained (processed by calculating the absolute and relative frequencies in the one- and multidimensional distribution of the data) give rise to the following conclusions and recommendations: specific differences were found between the studied athletes by gender and age; the use of content analysis of sports daily papers gives specific information related to violence in sports circles, etc., and from a practical point of view the conclusions made give grounds for recommendations aimed at reducing sports violence and improving the behaviour of competitors.

The most important and significant scientific-theoretical and applied scientific contributions of the dissertation are: a theoretical-empirical model is presented, which considers the peculiarities of violence in sport; the set of variables affecting violence in sport and making recommendations has been analysed; a questionnaire specific for sports practice was developed and approved in connection with the dissertation work.

2. **„Девиянтно поведение в спорта: реалност и перспективи“,** *монография*

Монографията разглежда теоретичните основи на девиантното поведение и спорта. В нея се прави опит да се изведат основните групи причини и фактори свързани с разглежданата проблематика. Настоящата разработка финализира дългогодишни изследвания на автора в тази област.

Целта на научният труд е да се представи актуална информация за девиантното поведение в спорта, защото то е отражение на насилието в обществото като цяло. Важен принцип при оценката на желаната величина на интеграция в рамките на едно мобилно, отворено и „хоризонтално

общество“ е превенция вместо реакция. Акцентът в разработката е правото на избор на индивида, което да не се опира на принуда и насилие, както и перспективи на макро, мезо и микро ниво, целящи да запазят спорта, справедливостта и етиката.

Представени са десет авторски емпирични социологически изследвания на насилието и спорта с общо 1219 изследвани лица: 324 ученици и 895 студенти. Изследвани са училища на територията на Разградска, Шуменска, Варненска и Софийска област; НСА „Васил Левски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“, МГУ „Свети Иван Рилски“ и Университет по архитектура, строителство и геодезия. В търсене на необходимата автентична и достоверна информация са използвани различни количествени и качествени методи в социологията. За целите на анализа са използвани, както резултатите от емпирични социологически изследвания, така и собствени качествени изследвания, а получените резултати от десетте емпирични социологически изследвания на насилието и спорта включени в монографията, като цяло потвърждават издигнатите основни хипотези.

Задълбоченият социологически анализ на проблемите, отнасящи се до девиантното поведение имат теоретико и практико-приложно значение. От една страна чрез изследване на факторите и поведението, които биха спомогнали за укрепването на личността, от друга за осигуряване на практическа и емоционална подкрепа на учениците и студентите.

Насилието е последица от неадекватната социализация, която води до нарушение на междуличностните взаимоотношения и неефективен социален контрол на различни нива на социални взаимодействия в сферата на спорта. Неговата негативна страна не може да бъде избегната, но може да бъде контролирана и пренасочена в социално одобрени дейности, и съобразно вида спорт. Спортът функционира без насилие, управлява се от стриктни правила и закони, но при прозрачност и контрол на всички структури и нива.

2. "Deviant Behaviour in Sport: Reality and Perspectives", monograph

The monograph examines the theoretical foundations of deviant behaviour and sport. It attempts to identify the main groups of causes and factors related to the issue under consideration. The present work finalizes many years of research by the author in this field.

The purpose of scientific work is to provide up-to-date information on deviant behaviour in sport, because it is a reflection of violence in society as a whole. An important principle in assessing the desired amount of integration within a mobile, open and horizontal society is prevention rather than response. The emphasis in development is the right to choose an individual who does not rely on coercion and violence, as well as macro, meso and micro-perspectives aimed at preserving sport, fairness and ethics.

Ten author empirical sociological studies of violence and sport are presented, with a total of 1219 subjects: 324 students and 895 students. Schools were studied on the territory of Razgrad, Shumen, Varna and Sofia districts; NSA "Vasil Levski", South-West University "Neofit Rilski", MSU "St. Ivan Rilski" and University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy. Various quantitative and qualitative methods have been used in the search for the necessary authentic and reliable information in sociology. For the purposes of the analysis, both the results of empirical sociological surveys and their own qualitative studies were used, and the results obtained from the ten empirical sociological studies of violence and sport included in the monograph generally confirm the main hypotheses raised.

A thorough sociological analysis of problems relating to deviant behaviour is of theoretical and practical relevance. On the one hand, by examining the factors and behaviours that would help to strengthen the individual, on the other, to provide practical and emotional support for students and students.

Violence is a consequence of inadequate socialization, which leads to a violation of interpersonal relationships and ineffective social control at different levels of social interactions in the field of sport. Its downside cannot be avoided, but it can be controlled and redirected into socially approved activities, and according to the type of sport. Sport operates without violence, is governed by strict rules and laws, but with transparency and control at all structures and levels.

3. "Social integration of people with disabilities in the field of sport", Albena Dimitrova

Modern civilized societies are based on the principles of humanism and democracy. The centre of public interest is the person - a unique person with his rights and responsibilities. People are born different but with equal rights. Public attitudes towards the disabled are part of the human and social norms that characterize the free, civil society. In the value system designed to improve this category of people, physical culture and sport occupy a definite and essential place. Activities with adapted physical activity contribute significantly to speeding up the recreational and integration process of children with disabilities in society. The aim of the research is to reveal some problems related to the social integration of people with disabilities and the role of sport in improving their quality of life. The purpose of this paper is to enhance the theoretical and practical knowledge of real and potential users (specialists, students, people involved in sport). Methodology: study of literary sources and content analysis. Conclusion: The dispute is a social phenomenon that has a positive influence on the education of society in the ideas of humanism and fights against prejudices and stereotypes in this category of people.

Key words: social integration, sociology, people with disabilities, sport.

3. „Социална интеграция на хора с увреждания в областта на спорта“, Албена Димитрова

Съвременните цивилизовани общества се основават на принципите на хуманизма и демокрацията. В центъра на обществения интерес стои човекът - уникална личност със своите права и отговорности. Хората се раждат различни, но с равни права. Общественото отношение към инвалидите е част от хуманните и социални норми, с които се характеризира свободното, гражданско общество. В ценностната система предназначена за подобряване на тази категория хора, физическата култура и спорт заемат определено и съществено място. Заниманията с адаптирана физическа активност допринасят значително за ускоряване на рекреационния и интеграционния процес на децата с увреждания в обществото. Цел на научното изследване е разкриване на някои проблеми свързани със социалната интеграция на хората с увреждания и ролята на спорта за подобряването качеството им на живот. Настоящата разработка е предназначена да послужи за обогатяване на теоретичните и практически знания на реалните и потенциални потребители (специалисти, студенти, хора имащи отношение към спорта). Методика: проучване на литературни източници и контент анализ. Заключение: спорът е социален феномен, който оказва положително влияние върху възпитанието на обществото в идеите на хуманизма и се бори с предразсъдъците и стереотипите към тази категория от хора.

Ключови думи: социална интеграция, социология, хора с увреждания, спорт

4. „Доброволчеството в спорта - мощен фактор за интеграция, подобряване на образованието и устойчивото развитие“, Албена Димитрова

Статията е посветена на положителните тенденции и проблеми на доброволческите инициативи в спорта сред учащите. Въз основа на задълбочен анализ на настоящата система на Доброволчеството към настоящият момент са изведени основни изисквания за постигане на качествено нов подход, основан на следните цели: формиране на целенасочена политика в областта на Доброволчеството като цяло и в частност в спорта, която да допринесе за постигането на качествени резултати съобразно Национална стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Република България 2012 – 2022 година и европейските рамкови програми; социално-икономическо въздействие от включването на учащите в спортни мероприятия като доброволци на резултатите и ползите от тях; развитие на спортните организации и институции като равностойни партньори. Статията се базира на официални

документи, както и включено наблюдение на спортни мероприятия с участието на доброволци. Направено е конкретно предложение за подобряване на системата.

Ключови думи: спорт; интеграция; образователни политики; социология; Доброволчество; трудова заетост

4. "Volunteering in sport – a potential factor for integration, enhancing education and sustainable development", Albena Dimitrova

The article is devoted to the positive trends and problems of volunteer initiatives in sport among learners. Based on an in-depth analysis of the current system of volunteering, the basic requirements for achieving a qualitatively new approach based on the following objectives are outlined: the formation of a targeted policy in the field of volunteering as a whole and in particular in sport, which contributes to the achievement quality results according to the National Strategy for Development of Physical Education and Sport in the Republic of Bulgaria 2012 – 2022 and the European framework programs; socio-economic impact of including learners in sport events as volunteers of their results and benefits; development of sports organizations and institutions as equal partners. This article is based on official documents, as well as the monitoring of volunteer sports events. A specific proposal for improving the system has been made.

Keywords: sport; integration; educational policies; sociology; volunteering; employment

5. „Изследване на феномена насилие в спорта“, Албена Димитрова-Денкова

Докладът разглежда насилието като широко разпространено съвременно социално явление, чиито корени са преди всичко извън спорта, но спорта често става сцена за прояви на насилие, включително и в университетите. Целта на настоящето изследване е да се разкрият особености в проявите на насилие при спортисти, в зависимост от по пола и възрастта. Методиката включва проучване на литературни източници, наблюдение, беседа и специално разработена анкетна карта. Изследвани са спортисти студенти от два български университета практикуващи различни видове спорт. Заключение: когато не се обръща сериозно внимание на преодоляването на трудностите които съпътстват спортната дейност, спортистите изпитват чувство на неадекватност, често съпроводена с занижена самооценка и изпитват чувство за малоценност. Често се появява естествена тенденция към компенсиране, изявяваща се чрез грубо арогантно, често цинично поведение. Данните красноречиво показват, че от

съществено значение има разработването на стратегии за борба с насилието в спорта и внедряването им в практиката.

Ключови думи: спорт, студенти, насилие, социология на спорта

5. "Investigation of the phenomenon of violence in sport", Albena Dimitrova-Denkova

The report views violence as a widespread contemporary social phenomenon, rooted primarily in sport, but sport often becomes a scene for violence, including at universities. The purpose of this study is to reveal the specificities of violence in athletes, depending on gender and age. The methodology includes research of literary sources, observation, conversation and a specially developed questionnaire. Athletes students from two Bulgarian universities practicing different types of sports were surveyed. Conclusion: When serious attention is not paid to overcoming the difficulties that accompany sports activities, athletes experience a sense of inadequacy, often accompanied by low self-esteem and a sense of inferiority. A natural tendency to compensate is often manifested through gross arrogant, often cynical behaviour. The data clearly show that it is essential to develop strategies for combating violence in sports and putting them into practice.

Keywords: sport, students, violence, sociology of sport

6. „Някой социологически аспекти на кунг фу“, Албена Димитрова

Бурдийо засяга в рамките на „Програма за социология на спорта“ особения начин на разбиране, който според него често е забравян в теориите за разбирането – този, който се състои в това да разбираш своето тяло. При прякото практикуване на спорт насилието е елиминирано от него чрез императива за Fair play. Той дефинира честната игра, като господстващ смисъл в опозицията на насилието.

При изследваните ученици практикуващи Кунг Фу се отчита адекватна социализация, опит и образование по отношение на позитивните и емпатични социални и междуличностни отношения, умение да се разрешават конфликти, както и ефективен социален контрол. Целта на емпиричното социологическо изследване е да се установи съдържанието и особеностите на насилието извършено върху ученици 5 и 8 клас и влиянието на Кунг Фу. Методика на изследването: проучване на литературни източници, наблюдение, беседа. Използвана е и специално разработена анкетна карта за разкриване на особеностите на явлението насилие и неговото предотвратяване.

Изводи: според всички изследвани ученици спортисти насилието е много разпространено 53,3%. Като местата на които те се сблъскват ежедневно са на улицата, в училището и в медиите. Най-изразени са

проявите на психологическо и физическо насилие. Повишаването на възрастта, придобития социален опит, целенасочените тренировки по кунг фу, положително повлияват върху преодоляването и намаляването на оказаното психологическо насилие. Проследявайки възрастовия аспект на проявите на физическо насилие и за двата пола се наблюдава процентна разлика, но с увеличаването на възрастта спадат проявите свързани с кражби на имущество. Това се дължи на адекватната самозащита на практикуващите кунг фу в различни екстремални ситуации, при различни прояви и форми на физическо насилие. В тази връзка практикуването на кунг фу предлага модели за самозащита и оцеляване изградени от специфични техники за самоотбрана. Това е особено видно от получените резултати от проведеното изследване за преодоляването и превенцията на насилието в ежедневието.

Ключови думи: ученици, спорт, кунг фу, насилие, превенция

6. "Some sociological aspects of kung fu", Albena Dimitrova

Bourdieu deals with a particular way of understanding within the "Sociology of Sport" program, which he thinks is often forgotten in the theories of understanding - the one that consists in understanding your body. In the direct practice of sport, violence is eliminated by the Fair Play imperative. He defines Fair play as a dominant meaning in the opposition to violence. Students at kung fu attend an adequate socialization, experience and education in terms of positive and empathetic social and interpersonal relationships, conflict resolution skills, and effective social control.

The purpose of the empirical sociological study is to identify the content and peculiarities of the violence committed on pupils 5 and 8 and the influence of kung fu. Methodology of the study: study of literary sources, observation, talk. A specially developed questionnaire was used to reveal the peculiarities of the phenomenon of violence and its prevention.

Conclusions: According to all students surveyed athletes, violence is very widespread 53.3%. The places they come across on a daily basis are on the street, in the school and in the media. The most pronounced are the manifestations of psychological and physical abuse. Increasing age, social experience, purposeful kung fu training, all have a positive effect on overcoming and reducing psychological abuse. Tracking the age-related aspect of physical violence for both sexes, there is a percentage difference, but with age, theft-related manifestations are declining. This is due to the adequate self-protection of Kung Fu practitioners in various extreme situations, in various manifestations and forms of physical violence. In this regard, the practice of kung fu offers self-defences and survival models built on specific self-defences techniques. This is particularly evident from the results of the study conducted to overcome and prevent daily violence.

Keywords: pupils, sport, kung fu, violence, prevention

7. "The violence in the sports", Albena Dimitrova-Denkova, Evtim Lefterov

Any type of competition is, to one degree or another, based on aggression, especially in combat sports, where we have an immediate confrontation between rivals. The presence of aggression in these cases is confirmed by the numerous rules, whose main purpose is to limit it to a minimum, but to the manifestations of its final form - violence. "Sport violence is any behaviour that causes physical or psychological harm related to the direct or indirect (indirect) results of the sporting experience" - Jamieson and Orr.

The purpose of scientific research is to determine the causes, factors (including ethnicity and religion) and the particularities of violence in athletes practicing martial arts. The subject of empirical sociological research are students practicing boxing and kick boxing and non-practitioners from two Bulgarian universities. The methodology includes research of literature sources, observation, discussion and a specially developed questionnaire.

Conclusions: According to a group of boxing and kick boxing students, violence is a widespread social phenomenon, but the results of the survey, 40.9%, suggest that it is not. This may be due to the fact that violence occurs most often outside the sports space - on the street, in establishments, etc.

Practitioners of martial arts have adequate socialization to the peculiarities of sports activities. The reasons for refusing a sports career are complex according to 68.2% of them. This reveals to us that, as a whole, violence is hidden and the refusal of a sports career is also the result of a combination of several types of violence - physical, psychological and economic. The main contradictions leading to crises in sports careers at this stage are the most serious for most competitors and are reflected in the answers of the respondents.

Keywords: violence, sport, society, ethnicity, religion

7. „Насилие в спортовете“, Албена Димитрова, Евтим Лефтеров

Всеки вид съревнование в една или друга степен се базира на агресията, особено при бойните спортове, където имаме непосредствена конфронтация между съперниците. Наличието на агресия в тези случаи потвърждават многочислените правила, чиято основна цел е ограничението до минимум, но на проявите на крайната му форма - насилие. „Спортното насилие е всяко поведение, което причинява физическа или психологическа вреда, свързана с директни или индиректни (косвени) резултати от спортния опит“ - Джемиесън и Ор.

Целта на научната разработка е да се определят причините, факторите (включително етнос и религия) и особеностите в проявите на насилие при спортисти практикуващи бойни спортове. Обект на емпирично социологическо изследване са студенти практикуващи бокс и кик бокс и

нетрениращи от два български университета. Методика включва проучване на литературни източници, наблюдение, беседа и специално разработена анкетна карта.

Изводи: според групата на практикуващите бокс и кик бокс студенти, насилието е слабо разпространено социално явление, но резултатите от изследването 40,9%, подсказват, че не е така. Може би поради факта, че насилието се проявява най-често извън спортното пространство – на улицата, в заведения и др.

Практикуващите бойни спортове имат адекватна социализация към особеностите на спортната дейност. Причините за отказ от спортна кариера са комплексни според 68,2% от тях. Това ни разкрива, че като цяло насилието е скрито и отказа от спортна кариера, е и вследствие от комбинация от няколко вида насилие – физическо, психологическо и икономическо. Основните противоречия обуславящи кризите в спортната кариера на този етап се явяват най-тежки за повечето състезатели и са отразени в отговорите на респондентите.

Ключови думи: насилие, спорт, общество, етнос, религия

8. Проучване на входящото ниво на правни знания на студенти от магистърска програма „Спорт и сигурност“ и ОКС бакалавър, специалност „Спортен мениджмънт“, Васил Димитров, Албена Димитрова-Денкова

Проверката на входящо ниво е новаторски образователен инструмент, зародил се с бързия напредък на родното образование. Въпросите насочват към спецификата на основи на взаимоотношенията, нормите на писаното право, а така също и отношенията между лицата и институциите.

Целта на доклада е да се проследи входящото ниво на правни знания на студенти от магистърска програма „Спорт и сигурност“ и ОКС бакалавър специалност „Спортен мениджмънт“. Използвана е комплексна методика: проучване на литературни източници, наблюдение, беседа и специално разработен тест, посветен на правната подготовка. Методика на извадката на теста включва две специалности от бакалавърска и магистърска степен, като подбора е на случаен принцип.

Заклучение: установи се, че съществуват пропуски в знанията по правна подготовка на входящото ниво на студентите. Необходимо е опресняване и допълване на правните знанията, да се стимулира логическото мислене, с решаване на практически казуси и разглеждане на съдебна практика по конкретни дискуссионни теми. Резултатите могат да послужат, като едно доказателство, че апатията и конформизма не са модел на поведение в университета. Защото призиването на университета е да учи

– не само на знания, а и на уважение към правилата, толерантност и зачитане на всяко регламентирано право!

Ключови думи: нормативна уредба, наказателен кодекс, субекти на правни отношения

8. Studying the Entry Level of Legal Knowledge of Students in the Master's Program in Sport and Security and Bachelor's Degree in Sports Management, Vasil Dimitrov, Albena Dimitrova-Denkova

Entry-level verification is an innovative educational tool that has emerged with the rapid advancement of native education. The questions address the specifics of the foundations of relationships, the rules of written law, as well as the relationships between individuals and institutions.

The purpose of the report is to track the entry level of legal knowledge of students in the Master's program in Sport and Security and a Bachelor of Science degree in Sport Management. A complex methodology was used: literature research, observation, conversation and a specially developed test dedicated to legal preparation. The methodology of the test sample includes two specialties of bachelor's and master's degrees, the selection being random.

Conclusion: It has been found that there are gaps in knowledge in the legal preparation of entry level students. It is necessary to refresh and supplement legal knowledge, to stimulate logical thinking, to resolve practical cases and to review case law on specific discussion topics. The results can serve as proof that apathy and conformism are not models of behaviour at university. Because the calling of the university is to study - not only knowledge, but also respect for the rules, tolerance and respect for every regulated right!

Keywords: Regulatory, Criminal Code, persons of legal relations.

9. „Социална интеграция на деца със специални потребности в областта на спорта“, Албена Димитрова-Денкова

Докладът е посветен на въпроси, свързани със социалната интеграция на деца със специални потребности и преодоляването им чрез практикуване на плуване. Това не е политическа прищявка с цел лустроване на обществената визия и извличане на дивиденди, а назряла необходимост от реализирана ползност на тези хора и от там повишаването на социалния им статус до пълното им еманципиране в обществото.

Целта на изследването е да се проучат различните социални фактори свързани със социалната интеграция на деца със специални потребности и да се докаже ефекта на адаптираното плуване за преодоляване на социалните бариери в обществото. Използвана е комплексна методика - специално разработена анкетна карта за родители, наблюдение, беседа и др.

Заклучение: децата със специални потребности занимаващи се с адаптирано плуване не са само пациенти, но и спортисти. Родителите биха искали околните да виждат в тях личността, независимо от увреждането. Това е постижимо чрез адаптираните занимания по плуване, те са начин за социална интеграция на деца със специални потребности, независимо от тяхното естество и тежест. Плуването има уникална роля, при социализацията на децата, като им предоставя възможност да участват активно в различни дейности. Изградената правилна жизнена стратегия на родителите, дава възможност за адекватна първична социализация на децата към и чрез спорта, и свързаните с него принципи, да преодоляват социалните бариери в обществото.

Ключови думи: социална интеграция, плуване, деца със специални потребности

9. "Social integration of children with special needs in sports", Albena Dimitrova-Denkova

The report deals with issues related to the social integration of children with special needs and overcoming them by practicing swimming. This is not a political whim for the purpose of lusting the public vision and drawing dividends, but the urgent need to realize the usefulness of these people and, hence, their social status to their full emancipation in society.

The aim of the study is to examine the various social factors related to the social integration of children with special needs and to demonstrate the effect of adapted swimming to overcome social barriers in society. A complex methodology was used - a specially designed questionnaire for parents, observation, conversation and more.

Conclusion: Adapted swimming children with special needs are not only patients but also athletes. Parents would like to see others around them regardless of their disability. This is achievable through adapted swimming lessons, they are a way of socially integrating children with special needs, regardless of their nature and weight. Swimming has a unique role in the socialization of children, enabling them to participate actively in various activities. The proper life strategy of the parents, which gives the opportunity for adequate primary socialization of children to and through sport, and its related principles, overcomes the social barriers in the society.

Keywords: social integration, swimming, children with special needs

10. „Социално-културни аспекти на честната игра във ветроходството“, Илиян Димитров, Албена Димитрова

„Честна игра“ е основната социална норма в съвременния спорт, която е институционализирана чрез задължаващи текстове в Олимпийската харта. При олимпийските ветроходни гонки основната цел е свързана с проявата на олимпийска идея: състезание между яхтсмените, а не между машини с еднакво оборудване.

Целта на емпиричното социологическо изследване е да проучим ефективността на съществуващата система на олимпийско образование и отношението към принципите на Честната игра във ветроходството. Методика на изследването: проучване на литературни източници, наблюдение, беседа, специално разработена анкетна карта.

В резултат на проведеното изследване и анализа на резултатите за принципите на Честната игра във ветроходството, като цяло се потвърждават издигнатите хипотези и могат да се направят следните изводи:

Оценява се положителното влияние и роля на Олимпийското движение и игри в съвременното общество, а от там и доброволните принципи на Честната игра. Като отрицателни последствия се открояват насилието и накърняването на принципите на Честната игра, съответно принципите на олимпизма. Според всички изследвани лица има треньори, които не съблюдават принципите на олимпизма и в особени случаи учат състезателите си да отстъпват от тях. Обективна тенденция е съблюдаването на Честната игра в ежедневието и по-голяма част от спортистите биха желали, принципите на Честната игра да бъдат неотделима част от спорта.

Негативната страна на спорта не може да бъде избегната, но може да бъде контролирана и пренасочена в социално одобрени дейности съобразно вида спорт.

Ключови думи: ветроходство, студенти, Честна игра, превенция

10. "Socio-cultural aspects of fair play in sailing", Ilian Dimitrov, Albena Dimitrova

'Fair Play' is the main social norm in modern sports, which is institutionalized by requiring texts in the Olympic Charter. In Olympic sailing races main goal is associated with the onset of Olympic idea: competition between yachtsmen and not between machines with the same equipment.

The purpose of empirical sociological study is to investigate the effectiveness of the existing system of Olympic education and attitude to the principles of fair play in sailing. The methods we employ are as follows: study of literature, observation, talk, specially developed questionnaire.

As a result of the research and analysis of the results for the principles of fair play in sailing, the hypotheses raised are generally confirmed and the following conclusions can be drawn:

The positive impact and role of the Olympic Movement and Games in contemporary society, and hence the voluntary principles of Fair Play, are evaluated. Violence and violation of the principles of Fair Play, respectively the principles of Olympism, stand out as negative consequences. According to all the surveyed persons, there are coaches who do not respect the principles of Olympism and, in special cases, teach their competitors to back away from them. An objective trend is to observe fair play in everyday life and most athletes would like the principles of fair play to be an integral part of sport.

The negative side of sport cannot be avoided, but can be controlled and redirected into socially approved activities according to the type of sport.

Keywords: sailing, students, Fair Play, prevention

11. „Маркетингови аспекти на честната игра и спорта. Актуални проблеми“, Анна Георгиева, Албена Димитрова

Спортът е първият от обществените институти избрал за себе си Честната игра, като съвършено необходима принадлежност за тази сфера. Контрапункт на идеалите и принципите на олимпийското движение са употребата на допинг, взимането на подкупи, нечестни прийоми. Цел на научното изследване е разкриване на някои маркетингови аспекти свързани с проявата на „Fair play” в различни видове спорт и популяризирането му чрез масмедииите като основен социален институт. Методи на изследване: проучване на литературни източници, анализиране на правно-нормативни документи, стратегии, програми, закони, договори, постановления, решения на държавни и обществени организации и др. Използвана е специално разработена анкетна карта.

Изводи. Повече от половината от анкетиранияте се стремят към високи спортни резултати, което предполага пряко наблюдение на случващото се в спортната сфера и професионалната оценка. Откроява се положителното влияние на честната игра и формирането на личностни качества. Според изследваните лица е необходима допълнителна популяризация на честната игра чрез различни начини.

Бихме препоръчали да се наблегне на рекламата. Изготвянето на рекламна стратегия би допринесло за увеличаване броя на активно спортуващите, а това може да се постигне чрез различни рекламни канали и др. Проектите свързани с честната игра да бъдат приоритет и префинансирани в новия програмен период.

Спортът е дейност, полезна за нашето здраве, но освен това има и важна социално и икономическа роля, защото засилва социалните връзки и действа като катализатор на социалната интеграция.

Ключови думи: спорт, маркетинг, честна игра, превенция

11. "Marketing aspects of the fair play and sports. current problems",
Anna Georgieva, Albena Dimitrova

Sports is the first of the public institutes to choose the Fair Play as a perfect necessity for this sphere. A counterpoint to the ideals and principles of the Olympic Movement is the use of doping, bribery, dishonest practices. The aim of the research is to reveal some marketing aspects related to the fair play in various sports and to popularize it through the mass media as a major social institute. Methods of research: study of literary sources, analysis of legal normative documents, strategies, programs, laws, contracts, decrees, decisions of state and public organizations, etc. A specially developed questionnaire was used.

Conclusions. More than half of the respondents are striving for high sports results, which implies direct observation of what is happening in the sports field and professional evaluation. The positive influence of fair play and the formation of personality traits stand out. According to the researchers, further promotion of fair play is needed through various means.

We would recommend focusing on advertising. Creating an advertising strategy would help to increase the number of active athletes, and this can be achieved through various advertising channels and more. Fair play projects should be prioritized and refinanced in the new programming period.

Sport is an activity beneficial to our health, but it also has an important social and economic role, because it strengthens social ties and acts as a catalyst for social integration.

Keywords: sports, marketing, fair play, prevention

12. „Изследване на някои маркетингови аспекти на спорта бейзбол сред ученици в основна образователна степен“, Здравка Алексиева, Албена Димитрова, Людмил Тренев

Бейзболът е един от най-популярните спортове в Северна и Южна Америка, Япония, а вече и в много други страни по света. Това по всяка вероятност се дължи на възможностите да се практикува широк кръг от хора. Той е предпочитан независимо от физическите качества и възраст на индивидите. Въвеждането на третия модул спорт в образователната система позволява бейзболът да бъде в училищната програма.

Целта на емпиричното изследване е разкриване на някои маркетингови аспекти на извършваните дейности и фактори в основната образователна степен в училищата на спорта бейзбол и неговото популяризиране. Методика на изследването: проучване на литературни източници, наблюдение на тренировки и обучения по бейзбол, интервюта, анкети.

Изводи. Разглеждайки, начина по които родителите и това, което смятат експертите от къде биха получили информация относно спецификата

и организираниите занимания по бейзбол, като цяло мненията им съвпадат. Установява се проблем във връзка с популяризирането на бейзбола и положителното му влияние върху качеството на живот и адекватната социализация на учениците към и чрез спорта.

След анализа на получените резултати и на двете групи изследвани лица става ясно, че е налице слабост в рекламирането на спорта и използването на съвременните средства за комуникация, на което трябва да се обърне специално внимание в бъдещата работа свързана с популяризирането на спорта. Експертите считат, че би било уместно броят на теоретичните и практически заниманията, и тяхната продължителност да се увеличат. Това би бил полезен ход от гледна точка на маркетинга на организацията, но трябва да бъде съобразено с изискванията на нормативната уредба.

Ключови думи: маркетинг, бейзбол, ученици

12. "A study of some marketing aspects of sport baseball among pupils in primary education", Zdravka Aleksieva, Albena Dimitrova, Lyudmil Trenev

Baseball is one of the most popular sports in North and South America, Japan, and now in many other countries. This is likely due to the ability to practice a wide range of people. It is preferred regardless of age and physical attributes of individuals. The advent of third module sport in the education system allows baseball to be in the school curriculum. The aim of the empirical research is revealing some aspects of marketing activities and factors in primary education in the schools of sport baseball. Methods of study: study of literature, monitoring of training and training in baseball, interviews, surveys.

Considering how parents and what experts think about where they would get information about the specifics and organized baseball activities, their opinions generally coincide. There is a problem with the promotion of baseball and its positive impact on the quality of life and the adequate socialization of students to and through sports.

After analyzing the results obtained from both groups of respondents, it is clear that there is a weakness in the advertising of sports and the use of modern means of communication, which needs to be addressed in future work related to the promotion of sport. Experts believe that the number of theoretical and practical activities and their duration should be increased. This would be a useful move from the point of view of the marketing of the organization, but it must comply with the requirements of the regulation.

Keywords: marketing, baseball, students